

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 2/04-59

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Báránaya a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť V. S., T., zastúpeného advokátkou JUDr. D. T., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 5 C 858/00 p o r u š e n é b o l o.

2. Okresnému súdu Trenčín p r i k a z u j e vo veci sp. zn. 5 C 858/00 konať bez zbytočných prietáhov.

3. V. S. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trenčín j e p o v i n n ý nahradiť V. S. trovy právneho zastúpenia v sume 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na bankový účet právnej zástupkyne JUDr. D. T. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti V. S. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. septembra 2003 doručená sťažnosť V. S., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. T., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Ústavný súd na základe žiadosti sťažovateľa mu uznesením č. k. III. ÚS 2/04-15 zo 14. januára 2004 ustanovil na konanie pred ústavným súdom za právnu zástupkyňu advokátku JUDr. D. T., K.

Z obsahu sťažnosti vyplývalo, že sťažovateľ namietal zbytočné priet'ahy v konaní vedenom pôvodne na Úrade geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, a to od roku 1986, a v konaniach Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 38/98, 5 C 858/00 a 7 C 526/01.

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí uznesením č. k. III. ÚS 2/04-27 zo 7. júla 2004 prijal sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 7 C 526/01 (pôvodne pod sp. zn. 7 C 38/98) a 5 C 858/00, na ďalšie konanie a v časti, ktorou namietal porušenie základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy v konaní Okresného úradu v Trenčíne, katastrálneho odboru (ďalej len „okresný úrad“ alebo „odporca v 1. rade“) a okresného súdu, ju odmietol pre nedostatok právomoci, pričom zároveň v časti, ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného úradu vedenom pod sp. zn. 7 C 526/01 (pôvodne pod sp. zn. 7 C 38/98), ju odmietol ako podanú oneskorene.

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu uznesením č. k. III. ÚS 2/04-51 z 3. novembra 2004 konanie o sťažnosti sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 7 C 526/01 (pôvodne sp. zn. 7 C 38/98), zastavil, a to podľa ustanovení § 24 písm. a) a § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s ustanoveniami § 103, § 104 ods. 1 prvej vety a § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Predsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá jej bola doručená 9. septembra 2004, vyjadrila, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 14. septembra 2004 oznámila, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že 26. októbra 2000 podal okresnému súdu žalobu, v ktorej žiadal, aby okresný súd prikázal okresnému úradu uskutočniť opravný zápis podľa pôvodného geometrického plánu a uhradiť škodu podľa dodatočného vyčíslenia. Okresný súd konanie v danej veci uznesením č. k. 5 C 858/00-8 z 28. augusta 2001 zastavil s tým, že nie je v právomoci súdu v tejto veci rozhodnúť, a vec postúpil okresnému úradu.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v dôsledku odvolania sťažovateľa uznesením č. k. 4 Co 550/01-37 z 28. januára 2002 uznesenie okresného súdu zrušil a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, pričom odporučil zároveň posúdiť spojenie posudzovanej veci s konaním sp. zn. 7 C 526/01. Okresný súd pokračoval v samostatných konaniach a v predmetnej veci rozhodol uznesením sp. zn. 5 C 858/00 z 26. februára 2003, ktorým priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v jednej tretine. Krajský súd uznesením sp. zn. Co 163/03 z 30. júna 2003 priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Sťažovateľ ďalej uvádza, že z dôvodu nečinnosti a prietáhov v konaní opakovane podal sťažnosť na prietahy v konaní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu sp. zn. 5 C 858/00 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez prietáhov. Zároveň sťažovateľ žiada primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou z 31. augusta 2004 požiadal predsedníčku okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadrila k sťažnosti

sťažovateľa. Predsedníčka okresného súdu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 23. septembra 2004 uviedla prehľad úkonov okresného súdu v predmetnej veci a poukázala na skutočnosť, že k prietahom v predmetnom konaní došlo jednak zavineným konaním sťažovateľa, ktorý podal okresnému súdu nedostatočne špecifikovaný žalobný návrh a neuhradil súdny poplatok splatný podaním návrhu na súde, jednak konaním súdu z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia.

Predsedníčka okresného súdu zároveň vo svojej odpovedi zdôraznila, že k prietahom nedošlo zlou organizáciou práce sudcu alebo predsedu súdu, pretože do jeho kompetencie nepatrí personálne zabezpečiť súd potrebným počtom sudcov.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedníčky okresného súdu a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 858/00 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 26. októbra 2000 žalobu o obnovenie právneho stavu hranice pozemku s prílohami, v ktorej ako odporcov uviedol okresný úrad (odporca v 1. rade) a Obecný úrad Drietoma (ďalej len „odporca v 2. rade“). Okresný súd vydal 17. mája 2001 pokyn na pripojenie spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 38/98. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 18. mája 2001 požadovaný spis bol 26. marca 1998 postúpený okresnému úradu, preto ho nebolo možné pripojiť.

Okresný súd uznesením sp. zn. 5 C 858/00 z 28. augusta 2001 konanie zastavil podľa ustanovenia § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 5. októbra 2001 odvolanie proti predmetnému uzneseniu s prílohami. Okresný súd prípisom z 15. októbra 2001 vydal pokyn na doručenie odvolania sťažovateľa odporcom v 1. a 2. rade a vypracovanie predkladacej správy krajskému súdu. Spis bol doručený krajskému súdu 21. novembra 2001.

Krajský súd uznesením č. k. 4 Co 550/01-37 z 28. januára 2002 uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd vydal 8. apríla 2002 pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania a 13. mája 2002 vydal pokyn na pripojenie spisu sp. zn. 7 C 526/01, ktorý bol pripojený na nahliadnutie 11. júna 2002. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 19. júna 2002 (číslo listu 44 spisu) predsedníčka okresného súdu upozornila na nutnosť plynulého a rýchleho konania vzhľadom na sťažnosť na prieťahy.

Okresný súd prípisom z 21. júna 2002 požiadal sťažovateľa, aby v lehote 15 dní doplnil svoj návrh na začatie konania podľa ustanovení § 79 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 8. júla 2002 doplnené podanie s prílohami v zmysle výzvy okresného súdu.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 858/00-54 zo 14. októbra 2002 vyzval sťažovateľa na úhradu súdneho poplatku v lehote 10 dní od jeho doručenia. Sťažovateľ v žiadosti doručenej okresnému súdu 11. novembra 2002 s prílohami požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd vydal 18. novembra 2002 pokyn na doručenie príslušného tlačiva v súvislosti so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov sťažovateľovi. Sťažovateľ doručil okresnému súdu požadované tlačivo 5. decembra 2002.

Okresný súd vydal 22. januára 2003 pokyn na zaslanie prípisov sťažovateľovi a odporcom v 1. a 2. rade v súvislosti s predmetom konania. Sťažovateľ a odporcovia v 1. a 2. rade doručili okresnému súdu požadované informácie s prílohami v požadovanej lehote. Okresný súd uznesením č. k. 5 C 858/00-69 z 26. februára 2003 priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov „... v časti, a to v 1/3“. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 19. marca 2003 proti predmetnému uzneseniu odvolanie.

Okresný súd vydal 19. marca 2003 pokyn na predloženie spisu krajskému súdu. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 22. mája 2003 bol predmetný spis pridelený zastupujúcej zákonnej sudkyňi v zmysle rozvrhu práce v dôsledku preloženia pôvodnej zákonnej sudkyne na iný okresný súd.

Krajský súd uznesením č. k. 4 Co 160/03-77 z 30. júna 2003 zmenil uznesenie okresného súdu tak, že sťažovateľovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu. Predmetné uznesenie bolo okresnému súdu doručené 1. augusta 2003. Podľa potvrdenia okresného súdu (číslo listu 80 spisu) bol posudzovaný spis pridelený na prejednanie a rozhodnutie novej zákonnej sudkyňi 1. augusta 2003.

Krajský súd prípisom z 31. júla 2003 požiadal okresný súd o zaslanie jeho prvostupňového rozhodnutia z 26. februára 2003 v danej veci. Okresný súd vydal 12. augusta 2003 pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu sťažovateľovi. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 12. decembra 2003 (číslo listu 83 spisu) bol posudzovaný spis vyžiadaný a odovzdaný oddeleniu Spr. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 18. decembra 2003 bol spis z oddelenia Spr. zákonnej sudkyňi vrátený v uvedený deň (číslo listu 84 spisu). Uvedeným záznamom predmetný spis končí.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, a práva v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Len prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby neodstráni

a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd vzal do úvahy právny a skutkový stav veci. Predmetom konania je žaloba týkajúca sa obnovenia právneho stavu pri určení hranice pozemku. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. Rks 4/01-52 z 26. apríla 2001 vo veci sporu o právomoc medzi okresným súdom a okresným úradom rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie veci je daná právomoc súdu. Predsedníčka okresného súdu navyše ako dôvod, pre ktorý okresný súd dosiaľ v predmetnej veci nerozhodol, neuviedla právnu alebo skutkovú zložitosť posudzovanej veci, preto ústavný súd posúdil predmetnú vec po právnej stránke ako štandardnú.

Skutkovú stránku predmetnej veci možno zaradiť k štandardnej v rámci agendy patriacej do rozhodovacej činnosti všeobecného súdnictva aj s prihliadnutím na prípadné protikladné tvrdenia účastníkov konania, ako je to v sporových konaniach bežné. Ústavný súd uznáva, že ustálenie skutkového stavu v danej veci môže byť náročné, ale okresný súd zatiaľ k nemu nepristúpil, a preto nie je ani významné pre hodnotenie postupu okresného súdu.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil žiadnu okolnosť v správaní s'ťažovateľa, ktorou by prispel k priet'ahom v konaní.

Predsedička okresného súdu vo svojom stanovisku z 20. septembra 2004 uviedla, že s'ťažovateľ sa podieľal na dĺžke sporu tým, že neuhradil súdny poplatok splatný podaním návrhu ani nepožiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a podal nedostatočne špecifikovaný žalobný návrh. Ústavný súd uvedené okolnosti, ktoré mohli prispieť k predĺženiu konania, neposudzoval ako zbytočné priet'ahy spôsobené okresným súdom.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedených práv, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 3/00).

Ústavný súd navyše v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ posudzoval predmetné konanie z hľadiska zbytočných priet'ahov, práve s prihliadnutím na skutkovú stránku veci posudzoval len obdobia nečinnosti okresného súdu, keď neboli v určitých obdobiach vykonané žiadne úkony.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil postup okresného súdu v obdobiach od 26. októbra 2000 do 17. mája 2001 (6,5 mesiacov) a od 12. augusta 2003 do 20. septembra 2004 (11 mesiacov – v tomto období nie je započítané obdobie od 26. apríla 2004, keď bola okresnému súdu doručená žiadosť ústavného súdu o predloženie spisu, do 1. júna 2004, keď bol predmetný spis ústavným súdom vrátený okresnému súdu) ako postup, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom, pretože v uvedených obdobiach okresný súd nevykonal žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu v posudzovanej veci.

Ústavný súd posúdil uvedené obdobia ako časové úseky, v ktorých došlo k zbytočným priet'ahom nečinnosťou okresného súdu v celkovej dĺžke 17,5 mesiacov.

Ústavný súd považuje posudzované konanie, v ktorom bolo za obdobie štyroch rokov od podania návrhu s'ťažovateľa rozhodnuté len o oslobodení s'ťažovateľa od súdnych poplatkov a neuskutočnilo sa ani jedno pojednávanie vo veci samej, za konanie, v ktorom nastali zbytočné priet'ahy.

Predsedička okresného súdu vo svojom vyjadrení doručenom okresnému súdu 23. septembra 2004 uviedla prehľad úkonov okresného súdu v predmetnej veci a poukázala na skutočnosť, že k priet'ahom v predmetnom konaní došlo jednak zavineným konaním s'ťažovateľa, ktorý podal okresnému súdu nedostatočne špecifikovaný žalobný návrh a neuhradil súdny poplatok splatný podaním návrhu na súde, jednak konaním súdu z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia.

Predsedička okresného súdu zároveň vo svojej odpovedi zdôraznila, že k priet'ahom nedošlo zlou organizáciou práce sudcu alebo predsedu súdu, pretože do jeho kompetencie nepatrí personálne zabezpečiť súd potrebným počtom sudcov.

Ústavný súd už v priebehu predchádzajúcej rozhodovacej činnosti ustálil, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za priet'ahy v súdnom konaní (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97). Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 „*Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní*“.

Ústavný súd neposudzuje, či ku zbytočným priet'ahom v konaní došlo v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdu a následného veľkého počtu vecí pripadajúcich na sudcu alebo v dôsledku subjektívnych príčin na strane sudcu a vedenia súdu.

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v uvedených obdobiach, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva s'ťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.“

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vzal do úvahy obdobie nečinnosti okresného súdu, ako aj okolnosť, že sťažovateľ svojim správaním neprispel k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci považuje sumu 10 000 Sk pre sťažovateľa za primeranú so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci, a preto žiadosť sťažovateľa, ktorý požadoval primerané finančné zadost'učinenie v sume 200 000 Sk, vo zvyšnej časti zamietol.

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru, aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia nie je prípadná náhrada škody.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že označené základné práva sťažovateľa boli porušené, a teda mal vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je ocniteľná peniazmi. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk.

Podľa takto určených kritérií je výška odmeny za dva úkony právnej pomoci – prevzatie a prípravu veci a podanie vo veci samej 4 534 Sk za každý úkon v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. spolu 9 068 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. dvakrát 136 Sk, teda spolu 272 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov konania v sume 9 340 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnej zástupkyni sťažovateľa okresný súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2004